

Черняков Д.
*студент 2 курсу ДВНЗ «ДДПУ»
філологічного факультету українсько-
англійського відділення*

ДЕЯКІ ВІХИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТУ

У пропонованій розвідці порушено проблему виокремлення образу сучасних українців, які, незважаючи на те, що з певних причин розкидані по всьому світі, намагаються зберегти свою національну самобутність на теренах різних країн світу.

Автор апелює до особливостей української ментальності, до тих важливих чинників національного характеру, які дозволяють українцям, з одного боку, долучатися до світових цінностей, а з другого, – не відмовлятися від надбань свого роду.

Ключові слова: *глобалізація, духовно-моральні принципи, процеси інтеграції, патріот, освіта, знання.*

В предлагаемой статье поднята проблема выделения образа современных украинцев, которые, несмотря на то, что по определенным причинам разбросаны по всему миру, пытаются сохранить свою национальную самобытность на территории разных стран мира.

Автор апеллирует к особенностям украинской ментальности, к тем важным факторам национального характера, которые позволяют украинцам, с одной стороны, приобщаться к мировым ценностям, а с другой, – не отказываться от достижений своего народа.

Ключевые слова: *глобализация, духовно-нравственные принципы, процессы интеграции, патриот, образование, знания.*

The proposed intelligence raises the issue of isolating the image of modern Ukrainians, who, despite the fact that for some reason

scattered around the world, are trying to preserve their national identity in different countries.

The author appeals to the peculiarities of the Ukrainian mentality, to those important factors of national character that allow Ukrainians, on the one hand, to join the world values, and on the other – not to give up the achievements of their kind.

Keywords: *globalization, spiritual and moral principles, integration processes, patriot, education, knowledge.*

Постановка проблеми. Початок ХХІ століття ознаменувався широким процесом розпросторення українців практично по всьому світі, особливо в умовах долучення нашої держави через Угоду про асоціацію України з ЄС до великого європейського простору, де сповідаються базові загально людські моральні принципи, які є доволі близькими для українців, проте мають і свої особливості. Тому при переїзді в іншу країну перед українською людиною, особливо молодю, постає дилема: повністю асимілюватися в культурно-історичних, світоглядних, ціннісних орієнтирах, чи все ж таки гармонійно поєднувати нове, незвичне зі свої рідним, успадкованим від дідів-прадідів.

Складність цієї роботи зумовлена також і тим, що новітній світ, навіть у своїй глобалізації, на жаль, і досі не має якогось цілісного уявлення про пересічного українця, бо все ще асоціюємося у світі з радянськими людьми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на актуальність порушеної нами проблеми, у наукових студіях поки, на жаль, вона не має повного й усебічного дослідження. Деякі

питання окресленої нами проблеми розглянуто в працях педагогів, істориків, соціологів. Так, зокрема, перспективи українців на шляху до ЄС розглянув С.В. Чабаненко, євроінтеграційні перспективи нашої держави окреслила Я.А. Жаліло, над можливими національними втратами українців у прямуванні до Європи розмірковувала О.М. Караульна. Виховання національно-свідомого українця в процесі глобалізації світу вивчали О. Сушко та Г. Бондаренко. Особливо цінними в цьому сенсі вважаємо погляди Г.В. Строїнової, яка привернула увагу нашого суспільства до надзвичайно важливої сьогодні проблеми взаємостосунків між наймолодшими членами світового партнерства, у тому числі – до шляхів поживлення молодіжної дипломатії в період непростих глобалізаційних процесів.

Мета статті. У пропонованій розвідці маємо за мету дослідити основні критерії образу сучасного українця в умовах динамізації світового укладу, щоб збагнути, як уникнути абсолютної асиміляції в питанні наших базових ціннісних орієнтирів.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- схарактеризувати особливості глобалізації світу в контексті стирання національних цінностей;
- виявити шляхи збереження власної ідентичності в глобальному світі.

Виклад основного матеріалу. Ми живемо у великій та багатій країні, де можемо отримати якісну освіту, знайти цікаву роботу, створити власний бізнес тощо. Проте багатьом нашим співвітчизникам цього замало, вони все більше дискутують про те, чи є Україна Європою, чи не краще переїхати на постійне місце проживання кудись за океан.

Так, географічно ми знаходимося на теренах Європи. Але для реалізації своїх мрій багатьом молодим людям цього замало. Бо молодь керується своїми уявленнями про категорії добра і зла. Молоді люди часто замислюються над тим, чого вони можуть досягти у власній державі, що з часом зможуть передати своїм дітям. І в цьому контексті більш вигідно виглядають Європа та США. Не лише тому, що в цих країнах вищий рівень економічного життя. Молодих людей більшою мірою приваблюють цінності, серед яких почесне місце відводиться повазі до законів, які є безухильними для дотримання всіма громадянами тої чи тої країни.

Проте активний пошук українцями кращої долі за кордоном спонукає їх зіштовхнутися з проблемою деяких світоглядних відмінностей у різних країнах світу, які ведуть активну геополітичну боротьбу, породжуючи такі хвороби сучасності, як «відсутність інших або непотрібність милосердних взаємостосунків» (Дайсаку Інеда).

Аналізуючи думки кращих представників нашого суспільства та зважаючи на власний (поки що невеликий) досвід, можна стверджувати: кожен українець повинен вважати себе європейцем. Насамперед тому, що в Україні завжди з повагою ставилися до загальнолюдських моральних цінностей; як і в усіх країнах Європи, в Україні понад усе шанують свободу та незалежність; упродовж віків українці боролися й продовжують боротися за власну державність. Особливого вивчення потребує ідентифікація сучасного українця у світовому контексті, бо ще не всі сприймають нас як окремих народ, який вийшов із СРСР і наполегливо, крок за кроком, будує свою державу, яка намагається розвивати добросусідські відносини з усіма народами світу, але не знищувати при цьому свої фундаментальні духовно – моральні цінності, звичаї і традиції, свою мову, у яку так часто останнім часом проникають не завжди виправдані запозичення (на зразок челендж (є ж гарне українське слово виклик), дедлайн (укр. реченець, кінцевий термін), стейкхолдер (укр. роботодавець), булінг (укр. цькування) тощо), які цілком незаслужено, на наш погляд, витісняють питомі лексеми на позначення цих понятійних категорій.

Основною ознакою ідентифікації сучасного українця має бути освіченість – міцні знання та велика життєва мудрість, які дозволятимуть йому, як заповів нам Т. Шевченко, «і чужого

научатись, і свого не цуратись». А також толерантність, уміння працювати в команді, налаштованість на успіх розпочатої справи.

Особлива роль в ідентифікації українця на світових теренах відводиться молодому поколінню. Як цілком слушно, на наш погляд, зауважила Г. Строїнова, «за молоддю – майбутнє України, Європи і світу...» [4, с.97]. Для того, щоб воно було гідним, нам, майбутнім учителям потрібно спочатку самим навчитися з повагою ставитися до духовного надбання українського народу і разом із тим цінувати святині різних народів світу, щоб цьому згодом навчати підростаюче покоління.

Українці, які нестимуть у широкий світовий простір краші надбання нашого народу, здобувши міцні знання про історичні події різних країн світу, особливості побудови міжнародних відносин, опанують основи дипломатичної комунікації, побудованої на принципах етики, взаєморозуміння та взаємоповаги.

Висновки. Отже, можливості українців проживати, навчатися, працювати в різних куточках світу мають як свої переваги, так і низку викликів, подолати які можуть високо освічені, духовно-моральні, помірковано толерантні, небайдужі люди, для яких духовність, свобода, демократія – це цінності, які дозволяють зберегти свою ідентичність у непростих умовах глобалізації світу.

У перспективі дослідження – подальше вивчення шляхів ідентифікації в умовах новітнього світового укладу.

ДЖЕРЕЛА

1. Бондаренко Г.І., Сушко О.І. Ми є народ – єдиний, нероздільний. Методичний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б.І. Маторіна, 2017. 115 с.

2. Жаліло Я.А. Євроінтеграційні перспективи України: від декларації до дії// Стратегічні пріоритети. 2009. №3(12). с. 129-135.

3. Караульна О.М. Можливі національні втрати України на шляху до євроінтеграції. – Європейський вибір України: минуле та перспективи: Матеріали учительських обласних педагогічних читань. Миколаїв: ОППО, 2015. С. 45-50.

4. Строїнова Г.В. Молодіжна дипломатія в дії: міжнародне шкільне партнерство як складова входження України у європейський освітній простір. – Європейський вибір України: минуле та перспективи: Матеріали вчительських обласних педагогічних читань. Миколаїв: ОППО, 2015. С.95-97.